

Yttrande över förstudie Enebybergs skola

Nuvarande förutsättningar i Enebyberg

Kultur- och fritidsnämnden förfogar idag över Brageskolans idrottshall på kvällar och helger. Hallen är en mindre hall med en golvyta på ca 11x18m. Idag bedrivs i Brage föreningsverksamhet med framför allt yngre åldersgrupper. Främst gymnastik men även innebandy, basket och på senare tid även friidrott. Lokalen hyrs också ut till lawn bowl för seniorer och under några månader på vintern flyttar även fotbollen in med sina yngsta lag samt en del ströbokningar för konståkningsklubben. De senare och obekvämare tiderna på dygnet bokas av privata motionärer för vanligtvis innebandyspel. Hallen är belagd mellan 30-35 tim/v beroende på säsong. Enebybergsgymnasterna och Enebybergs IF står för majoriteten av bokningarna.

Hallalternativ i förstudien

I den förstudie som Kultur- och fritidsnämnden förväntas yttra sig över beskrivs tre olika alternativ gällande utformning av ny idrottshall vid skolan i Enebyberg (A, B och C). De tre olika alternativen skiljer sig åt beträffande spelyta och takhöjd. Oavsett vilken spelyta som väljs är takhöjden högst relevant för idrottsverksamhet, både för träning och tävling/matchspel, då de flesta idrottsförbund kräver en minimihöjd på sju meter invändigt. Mot bakgrund av detta förordar bildningsförvaltningen, utifrån ett föreningsperspektiv, en invändig takhöjd om minst sju meter.

När det gäller spelyta är alternativ A 40 x 20m förvaltningens första val, då detta medför full flexibilitet när det gäller i princip alla idrotter som idag bedrivs inomhus, för både träning och tävling/match.

Alternativ B 36 x 18m kan användas för träning inom de flesta idrotter samt match/tävling för de yngre lagen i innebandy samt basket. Ytan fungerar för de flesta discipliner inom gymnastik. Ytan är dock för liten för seriespel i handboll eller futsal.

Alternativ C 28 x 15m är en spelyta som idrotts- och fritidsverksamheten endast kan använda för liknande verksamheter som idag bedrivs i den nuvarande Bragehallen. Träning kan bedrivas för de yngsta åldersgrupperna samt fortsatt uthyrning till privata motionärer. En sådan hall kan även fungera för vissa discipliner inom gymnastik, men blir dock för liten för att hantera samtliga discipliner inom trupp gymnastik.

Behov finns för ytterligare en stor idrottshall

Statistik via Riksidrottsförbundet visar att föreningslivet i Danderyd är mycket aktivt (se bilaga Statistik och jämförelser idrottshallar). Vid jämförelse med kommunerna i Stockholms län är Danderyd den kommun som har högst antal deltagartillfällen i åldersgruppen 7 - 20 år. När man ser till antal deltagartillfällen för de fem idrotter som främst nyttjar större idrottshallar, såsom innebandy, basket, handboll, volleyboll, gymnastik, i samma åldersgrupp, ligger Danderyd lägre. Detta kan tyda på att dessa idrotter inte har lika goda förutsättningar i Danderyd, att intresset är lägre eller att föreningar utanför Danderyd är mer framstående och lockar fler deltagare.

Bildningsförvaltningen kan via publicerad statistik konstatera att antal idrottshallar per 1000 invånare 7 - 20 år ligger lägre i Danderyd än i flertalet kommuner i Stockholms län. Jämförande statistik visar också att nyttjandet av idrottshallar i Danderyd är högt. Danderyd ligger på femte plats efter Ekerö, Tyresö, Stockholm och Huddinge när det gäller antal deltagartillfällen per antal idrottshallar, i idrottsföreningar för de fem idrotter som främst utnyttjar idrottshallar.

I en jämförelse mellan de inomhusidrotter, fotboll samt is-idrotter gällande tillgång till adekvat aktivitetsyta i Danderyds kommun, så framkommer följande siffror:

- Inomhusföreningar exklusive simning och tennis
 - Ca 2000 aktiva medlemmar fördelat på fyra idrottshallar, dvs ca 500 medlemmar per sporthall
- Fotbollsföreningar
 - Fem föreningar med ca 3000 aktiva medlemmar fördelat på tio fotbollsplaner (11 och 9-manna), dvs 300 medlemmar per fotbollsplan.
- Is-idrottsföreningar
 - Tre föreningar med ca 1300 aktiva medlemmar fördelat på två till fyra isytor beroende av säsong, dvs 325-650 medlemmar per isyta.

Utifrån ovanstående resonemang samt en dialog med de i kommunen aktiva idrottshallsföreningarna kan bildningsförvaltningen konstatera att det finns behov av ytterligare en hall av större storlek i kommunen

Hallens geografiska placering

I nuläget finns endast en mindre hall i Enebyberg och kommundelen saknar en fullstor idrottshall. I tidigare diskussioner har Enebybergs IP nämnts som en tänkbar placering. Fördelen med en sådan placering skulle vara synergieffekter avseende personal, energieffektivisering samt ett mer ostört läge. Nackdelen är att det sannolikt, p g a avståndet till närmaste skola, blir svårare att få till fullt nyttjande på dagtid.

En annan placering för en större idrottshall som diskuterats är vid Kevingskolan. Detta skulle ge ett centralt och bra läge nära kommunikationer, vilket är en bra placering för föreningslivet. När bildningsförvaltningen mäter vilka idrottshallar som idag har högst nyttjandegrad är det just de som ligger centralt i kommunen, nära Mörby C med t- bana och buss som sticker ut. Det är också lätt att ta sig mellan dessa hallar, vilket underlättar för tränare och deltagare. Dock visar de senaste befolkningsprognoserna att antalet skolelever i Kevingeområdet inte längre når de nivåer som gör att skolan skulle efterfråga en stor idrottshall. Vilket sannolikt skulle medföra att även denna placering skulle ge svårigheter när det gäller uthyrning på dagtid.

En placering på skoltomten vid Enebybergs skola är ett projekt som förhoppningsvis kan aktualiseras i närtid. Det är det alternativ som bildningsförvaltningen ser som det mest kostnads- och nyttjandegradseffektiva alternativet då idrottshallen kan användas både för fritid och skola. En fördel med denna placering är att stadsdelens barn och unga kan få en träningsanläggning i sitt närområde. Placeringen försvåras dock av de trafikutmaningar som beskrivs runt skolan i Enebyberg. Trafikutmaningarna är ett argument som talar för att begränsa hallen till en något mindre storlek, alternativ B. För att på så sätt minska föreningarnas benägenhet att arrangera matcher och tävlingar.

Ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser för kultur och fritid är huvudsakligen beroende av:

- Hyreskostnad
- Fördelning nyttjande tid skola/fritid
- Föreningslivets nyttjande
- Andra intressenters nyttjande
- Fastställd prislista för uthyrning per timma

Av uthyrningsbar tid i idrottshallar utgör skoltid cirka 40 procent. För att uppnå en hög effektivitet beträffande nyttjande och ekonomi är det av vikt att en hall kan samnyttjas av skola och fritid. För att möjliggöra ett samnyttjande behöver en hall ha en geografisk placering som möjliggör detta. För skolan innebär det närhet till skolan, för föreningslivet är det fördelaktigt med bra kommunikationer, vilket underlättar för såväl deltagare som tränare. För ett effektivt nyttjande ur föreningssynpunkt är hallens volym viktig. En hall med större volym möjliggör ett mer flexibelt nyttjande avseende åldrar, gruppstorlek, tävlingskrav med flera. En flexibel hall blir mer attraktiv att hyra.

Kultur- och fritidsnämnden stöttar föreningslivet genom subventionerade lokalhyror. Den taxa som föreningslivet samt övriga betalar fastställs årligen av kommunfullmäktige. Nuvarande nivå innebär att föreningarnas ungdomsverksamhet, i exempelvis Mörbyhallen, betalar ett pris som är subventionerat med 95 procent och vuxenverksamheten med nästan 85 procent. De totala avgifter som föreningslivet betalade 2021 för Mörbyhallen motsvarade knappt 10 procent av hallens direkta kostnader.

Kultur- och fritidsnämndens slutsats

Utifrån ett idrotts- och fritidsperspektiv samt med hänsyn tagen till i vilken miljö denna specifika idrottshall skall placeras och med hänsyn tagen till den påverkan det kan få på bl.a trafiksituationen i alternativ A och B så förordar kultur- och fritidsnämnden alternativ C.

Robert Nibelius
Ordförande kultur- och fritidsnämnden

Bilaga; Statistik och jämförelser idrottshallar